

ЧУДОМИР ВЕСТНИК „ИСКРА“

chitanka.info

Бай Петър Топузов беше експанзивна, творческа натура. След като основа и закрепи музея, той все нещо кроеше, все измисляше и като се увереше, че е добро и полезно, умееше да го лансира и да се бори за осъществяването му. Така неговата идея беше околийската селскостопанска изложба в големия салон на „Искра“ през 1923 г., той пръв подхвана и се бори за откриване на чирашко училище в града ни, той беше неуморимият секретар на комитета по постройката на сегашния техникум и пр. За околийски вестник пък дълго време не пропускаше събрание да не изтъква нуждата от такъв, докато най-после първият брой на „Казанлъшка искра“, написан цял-целеничък от него, излезе на първи юни 1924 год. Но веднага след това бай Петър забелязал, че това не е шега работа, че не е по силите на сам човек, подири съдействие най-вече между учителите. Отзовахме се Стефан Попвасилев, Гено Дочев и аз. От третия брой аз почнах да му давам нередовно дребни бележки и закачки. Редовен сътрудник станах, когато през 1926 год. за пръв път бях избран за член в читалищната управа. Около това време вестникът вече се редактираше от комитет. Един от членовете му — филолог — започна даже да коригира писанията на бай Петър, да ги изменя и съкращава, на което той реагираше остро:

— Не може така, не бива! То все едно аз да напиша. „Болен ми лежи, море, Кара Мустафа“, а вий да ми махнете „море“-то. Не ми махвайте „море“-то, не ми закачайте стила!

Доколкото си спомням, тогава не възлагахме никакви големи задачи на вестника. Смятахме го като чисто културнопросветен орган на читалището, а читателите ни, предимно казанлъчани, живущи вън от града, го смятаха като писмо от родния град. Не му давахме и политически облик, защото повечето от нас бяха безпартийни, а и членовете на читалището принадлежаха към най-различни политически течения. Бяха допуснати и грешки, разбира се.

След завръщането ми от Париж аз поех ръководството на музея и се залових с проучването селищата в околията, като кратки бележки давах във вестника. От Париж изпратих няколко писма до бай Петра и това бяха първите ми опити в хумористична проза. През есента на 1930 аз бях още във Виена, когато научих, че бай Петър е починал. След завръщането ми освен музея и учителството легна на плещите ми и вестникът. Аз и Гено Дочев го списвахме дълги години. Той тогава

излизаше два пъти месечно и два броя редактирах аз и два — Дочев. Редакцията се помещаваше в едно чекмедже на голямата маса в канцеларията на „Искра“ и като дойдеше моят ред, изпразвах съдържанието на чекмеджето в джеба си и редакцията се преместваше там. През свободните часове на деня събирах хроника, за която читателите държаха много, а вечер пишех статии, подлистници или преглеждах и поправях изпратените ръкописи. Помагаха ни най-вече К. Бозвелиев със своите ценни „спомени“, някои агрономи, лекари и случайни дописници, но най-редовен сътрудник беше съдебният пристав със своите обявления, които често пъти заемаха цялата четвърта страница. Тези обявления се заплащаха и заедно с годежите и др. покриваха разходите на вестника. Разбира се, редакторите работеха безплатно. При този начин на списване и като се има пред вид ужасната цензура тогава, не можеше и дума да става за един истински издържан вестник, но все пак чрез него бяха подигнати, осветлени и разрешени много основни въпроси за града и околията. Лично аз съм му много признателен, че чрез него можах да надникна в повече клонове на живота, научих се да сглобявам мислите си и пооформих стила си.

През 1941 год., когато ми предстоеше да редактирам два броя, получи се ръкопис, в който един злоупотребен наш депутат либерал се хвалеше и си приписваше заслуги към града и околията, каквито той не е извършил, и аз отказах да го напечатам. Не го поместих и в следния брой. Подигна се голям въпрос и трябваше с него да се занимае настоятелството. То няма смелостта да се противопостави на депутата и „Изявленията“ му бяха отпечатани. Огорчен, тогава аз се оттеглих и твърде малко се интересувах от вестника. През същата година престанах да печатам и в софийските вестници, където бях работил непрекъснато седем години.

(Публикуван във в. „Искра“ — Казанлъшка искра, XXXI, бр. 11 от 22.V.1954 г.)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.